

Finanstilsynet

Leveres kun elektronisk

Kopi: Finansdepartementet

Deres ref.
24/3774

Vår ref.
TSL

Oslo
2024-04-24

Høringsuttalelse vedr. forslag til utlikning av Finanstilsynets utgifter i 2024

Vi viser til Finanstilsynets brev av 21. mars med forslag til utlikning av Finanstilsynets utgifter i 2024.

Ifølge brevet øker utgiftene med hele 14,9 % fra i fjor. I likhet med tidligere år legges det opp til at Finanstilsynets samlede utgifter (i år kr. 589 259 000,-) skal bekostes av foretak som er under tilsyn i budsjettåret; dette iht. finansilsynslovens § 9.

Ved tidligere tilsvarende høringsrunder har vi påpekt følgende uheldige utslag ved gjeldende finansieringsmodell:

- Modellen innebærer at våre medlemmer må bekoste regelverksutvikling som utføres av Finanstilsynet, men som er naturlig hjemmehørende i et departement, og da med finansiering over offentlige budsjetter.
- Modellen bringer Finanstilsynet inn i en uheldig dobbeltrolle som hhv. reguleringsmyndighet og tilsynsmyndighet.

Disse innvendingene står ved lag. Den arbeidsdelingen som praktiseres mellom Finansdepartementet og Finanstilsynet legger til rette for at Finanstilsynet, på våre medlemmers bekostning, i flere år har agert som utreder, forslagsstiller, tilsynsmyndighet, anklager og sanksjonsmyndighet iht. ett og samme regelverk. Fra et demokratisk ståsted er dette ikke tilfredsstillende.¹

Som nevnt i fjorårets høringsuttalelse over samme tema², ville vi gi utdypende kommentarer til disse innvendingene i (den da forestående) hørings-saken til ny lov om Finanstilsynet.³

¹ I 2022 mottok Finansieringsselskapenes Forening 11 saker på høring fra Finansdepartementet. Av disse var 9 ledsaget av et høringsnotat som var utformet av Finanstilsynet, og som deretter ble sendt uendret på høring fra Finansdepartementet. I 2019 mottok vi 20 hørings-saker fra Finansdepartementet, hvorav 16 gjaldt et høringsnotat som var utformet av Finanstilsynet, og som deretter ble sendt uendret på høring fra Finansdepartementet.

² Dvs. vår høringsuttalelse av 2023-04-27 til Finanstilsynet.

³ Dette gjorde vi i vår høringsuttalelse av 2023-06-01 til Finansdepartementet.

Det var derfor både betimelig og tillitvekkende at lovutvalget i sitt mandat ble bedt om å «gjennomgå den eksisterende arbeidsdelingen mellom departement og tilsyn, og hvordan dette er nedfelt i lovverket i dag»; og videre, at det ble presisert i mandatet at «Utvalgets utredning skal oppfylle Utredningsinstruksens krav.»

Det er imidlertid med undring vi konstaterer at hverken lovutvalget eller Finansdepartementet har fulgt opp lovutvalgets mandat på disse punktene:

- Da lovutvalgets utredning NOU 2023:6 Finanstilsynet i en ny tid - ny lov om Finanstilsynet ble sendt på høring våren 2023, viste det seg at utvalget ikke hadde gjennomgått den problematiske arbeidsdelingen mellom departement og tilsyn.

I høringsrunden påpekte derfor både Finans Norge og Finansieringsselskapenes Forening i sine respektive⁴ uttalelser⁵ viktigheten av at Finansdepartementet tok tak i denne problemstillingen i det videre lovarbeidet, når lovutvalget ikke hadde gjort det.

- Da Prop. 75 L Lov om Finanstilsynet ble lagt frem for Stortinget tidligere denne måneden, viste det seg at heller ikke Finansdepartementet har fulgt opp de identifiserte utfordringene knyttet til eksisterende arbeidsdeling mellom departement og tilsyn. I stedet har Finansdepartementet i pkt. 4.6.6 nøyd seg med å vise til at lovutvalget ikke har foreslått noen endringer:

Enkelte høringsinstanser har påpekt at departementet over tid synes å ha overlatt en stadig større del av regelverksutredningen innen finansmarkedsområdet til Finanstilsynet, og at det kan være uheldig at Finanstilsynet har rollen som både regelverksutvikler og tilsynsmyndighet. Utvalget har ikke foreslått å regulere den nærmere arbeidsdelingen mellom departementet og

---

⁴ Finans Norge påpekte dette med ettertrykk i sin høringsuttalelse av 2023-06-02. Dette ble gjort både under den innledende overskriften «Finans Norges hovedsynspunkter» og deretter inngående over hele seks sider under overskriften «Forvaltning og utredning – arbeidsdelingen mellom Finansdepartementet og Finanstilsynet», der dette sitatet er hentet fra:

«Finanstilsynslovutvalget har i for liten grad drøftet arbeidsdelingen og arbeidsformen mellom Finansdepartementet og Finanstilsynet på regelverksutviklingsområdet, som med utgangspunkt i gjeldende praksis reiser en rekke spørsmål, flere av dem prinsipielle. Dette omhandler en mulig rollesammenblanding, regelverksutviklingens kostnadsdekning, grunnlaget for bredde i vurderingene og ikke minst spørsmålet om utredningskvalitet sett opp mot utredningsinstruksens minstekrav. I lys av disse problemstillingene og ikke minst dagens ressursfordeling mellom tilsynet og departementets finansmarkedsavdeling, bør etter vårt syn departementet styrkes.

I det videre arbeidet med ny finanstilsynslov utgjør dette helt sentrale problemstillinger som bør følges opp. Dagens rammeverk gir på noen områder for svake utredninger og forarbeider, og alternative arbeidsformer bør grundig vurderes. Fremover bør utredningsarbeidet i vesentlig større grad utføres av departementet selv eller ivaretas gjennom nedsettelse av utvalg og arbeidsgrupper. I den utstrekning Finanstilsynet skal gjennomføre utredningsoppgaver, bør departementet sikre at tilsynet følger utredningsinstruksen.»

⁵ Finansieringsselskapenes Forening påpekte det samme i sin høringsuttalelse av 2023-06-01:

«Til tross for at Finanstilsynslovutvalgets mandat omfattet sentrale punkter som «Arbeidsdeling mellom departementet og Finanstilsynet» og «Utlikning av Finanstilsynets utgifter», synes vi ikke disse sentrale punktene har fått det fortjente fokus i NOU'en.»

Finanstilsynet i finanstilsynsloven. Etter departementets syn er det ikke noen motsetning i at Finanstilsynet driver med både regelverksutvikling og tilsyn.

Sammenholdt med at Finansdepartementet foreslår å videreføre dagens finansieringsmodell,⁶ legges det dermed til rette for at Stortinget vedtar en lov som sementerer dagens uheldige rollesammenblanding mellom departement og tilsyn.

Utad etterlates et inntrykk av at denne rollesammenblandingen er «friskmeldt» gjennom en transparent og demokratisk anlagt lovprosess.

Faktum er likevel at arbeidsdelingen som forårsaker denne rollesammenblandingen, og som lovutvalget iht. sitt mandat eksplisitt ble bedt om å gjennomgå, knapt nok har vært vurdert i det hele tatt, hverken av lovutvalget; og deretter ei heller av departementet, til tross for både Finans Norges og Finansieringsselskapenes Forenings klare oppfordring om å gjøre dette.

Denne unnlatsen svekker tilliten til lovprosessen, og står dessuten i kontrast til både de hensyn utredningsinstruksen skal ivareta ref. dennes pkt. 1-1, og til kravene i pkt. 2-2 om at prinsipielle spørsmål skal drøftes på en balansert, systematisk og helhetlig måte.

Når det gjelder den foreslåtte fordelingen av utgiftene på de ulike grupper av foretak som er underlagt tilsyn, har vi ingen kommentarer til denne.

Med vennlig hilsen
FINANSIERINGSSKAPENES FORENING

Tom Slungaard
Juridisk direktør

---

⁶ Jfr. pkt. 10.4 i lovproposisjonen.